

## Avalent>Otsige õigusvaldkonna spetsialisti>Õigusvaldkonna ametid

### Õigusvaldkonna ametid

Küpros

#### Õigusvaldkonna ametid – sissejuhatus

##### Muud asjaomased ametid

Küprosel ei ole muid õigusvaldkonnaga seotud ameteid, näiteks notareid. Kõik õigusasjadega seotud küsimused on õiguslikud küsimused, millega tohivad asjaomaste seaduste kohaselt tegeleda vaid Küprose advokatuuri (*Pankýprios Dikigorikós Sýllogos*) liikmed. Pensionile jäänud advokaadid võivad muidugi jätkata tegutsemist õigusnõustajatena nii õigusbüroodes kui ka muudes asutustes.

Üheks asjaomaseks ametiks võib pidada juristi abi ametit (*dikigorikoí ypálliloi*), mille suhtes kohaldatakse eri õigusakte. Juristi abiks saada sooviv isik peab olema lõpetanud keskkooli ja töötanud vähemalt kuus kuud järjest õigusbüroos, tal peab olema laitmatu iseloom ning ta peab esitama asjaomase taotluse selle piirkonna esimese astme kohtu (*Eparchiakó Dikastírio*) kohtusekretärile (*Protokollítis*), mille tööpiirkonnas asub õigusbüroo, kus kandidaat töötab.

##### Prokurörid (*Dimósioi Katígoroi*)

###### Korraldus

###### Üldteave

Peaprokurör (*Genikós Eisangeléas*) on riigi õigusnõustaja ning lisaks sellele ka vabariigi õigusameti (*Nomikí Ypiresía*) juhataja ja riigi peaprokurör (*Ypéfthynos tis Ypiresías Diacheirisis Poinikón Ypothéseon*).

Peaprokuröri juhitas vabariigi õigusametis töötavad juristid, kellest osa on spetsialiseerunud kriminaalõigusele ja osalevad kriminaalkohtutes (*Kakourgiodikeía*) käsitletavates kohtuasjades. Peaprokuröri tuleb alati teavitada ja tema annab ka asjakohased juhtnöörid.

Lisaks õigusameti töötajatele tegutsevad riiklike süüdistajatena ka Küprose Politsei (*Astynomikí Dýnami Kýprou*) töötajad, kellel on kraad õigusteaduses ja õigustöötaja kutse. Kuigi nad on politseiametnikud, annavad nad riiklike süüdistajatena tegutsedes aru peaprokuröri. Peaprokuröril on nende töö korraldamisel samad volitused kui õigusameti juristide töö korraldamisel.

Erijuhtudel on peaprokuröril õigus delegeerida teatavad kohtuasjad nimekatele praktiseerivatele juristidele.

##### Riikliku süüdistaja ülesanded ja kohustused

Piirkondliku kriminaalkohtu prokuratuuri (*Katigoroúsa Archí*) tööd juhivad advokaadid (juristid), kes töötavad politseiameti kriminaalmenetlusosakonnas, kuigi see ei välista võimalust, et teataval juhtudel tehakse see ülesandeks õigusameti töötajale. Kriminaalkohtu kriminaalmenetlusosakonna tööd juhivad õigusametis töötavad juristid. Sõltumata sellest, kes juhib kriminaalmenetlusosakonna tööd, allutakse peaprokuröri, kellel on õigus alati sekkuda ja kes võib mõnikord kriminaalmenetluse peatada.

Õigusametit juhib peaprokurör, keda abistab asepeaprokurör (*Voithós Genikós Eisangeléas*), kellele alluvad riiklikud prokurörid (*Eisangeleís tis Dimokratías*), riiklikud vanemnõustajad (*Anóteroi Dikigóroi tis Dimokratías*) ja riiklikud nõustajad (*Dikigóroi tis Dimokratías*). Üks riiklikest prokuröridest juhib kriminaalõiguse osakonda (*Poinikó Tmíma*) ning annab samuti aru peaprokuröri.

Kohtumenetlused toimuvad võistlevuse põhimõttel. Prokuratuur esitab oma tõendid ja selle kutsutud tunnistajaid küsitletakse, risküsitletakse ja küsitletakse veel kord. Kui prokuratuur on kõik tunnistajad välja kutsunud, peab kohus otsustama, kas prokuratuur on tõendanud menetluse alustamise põhjendatust. Kui nii, palutakse süüdistataval esitada oma vastuväited ning kohus teavitab teda võimalusest kutsuda oma tunnistajad ja anda ütlusi vande all. Sel juhul risküsitleb prokuratuuri esindaja nii süüdistatava tunnistajaid kui ka süüdistatavat. Süüdistataval on aga ka õigus anda oma kohalt ütlusi ilma vannet andmata ning sel juhul risküsitlemist ei toimu.

Kohtuliku arutamise lõppedes teeb kohus oma otsuse. Õigeksmõistva otsuse korral mõistetakse süüdistatav õigeks ja vabastatakse. Süüdimõistva otsuse korral antakse kaitsjale võimalus esitada taotlus väiksema karistuse määramiseks ning kui menetlus on lõppenud, teeb kohus asjakohase otsuse.

##### Kohtunikud

###### Korraldus

Küprose kohtute ülesehitus on väga lihtne.

##### Küprose kõrgeim kohus (*Anótato Dikastírio*)

Küprose kõrgeim kohus loodi 1964. aasta õigusemõistmise (erinevad sätted) seaduse (*O perí Aponómis tis Dikaiosínis (Poikílai Diatáxeis) Nómos tou 1964*) [seadus 33/1964] alusel pärast seda, kui Küprose kõrgeima kohtu president ja kõrgeima põhiseaduskohtu (*Anótato Syntagmatikó Dikastírio*) president olid ametist tagasi astunud, saates nimetatud kohtud sisuliselt laiali, sest Türgi kogukonna esindajad erinevates ametiasutustes ei ilmunud kohale ega andnud oma nõusolekut vajalikele otsustele.

Küprose kõrgeima kohtu liikmed nimetab Küprose Vabariigi president. Praegu on Küprose kõrgeimal kohtul 13 liiget, kellest üks on määratud kõrgeima kohtu presidendiks. Küprose kõrgeima kohtu liikmeks võib nimetada isikuid, kellel on laitmatu iseloom ning kes on vähemalt 12 aastat töötanud õigusala elukutse esindajana.

##### Kriminaalkohtud (*Kakourgiodikeía*)

Kriminaalkohus on Küprose Vabariigis esimese astme kõrgeim kriminaalkohus ning koosneb kolmest kohtunikust (kohtu esimees (*Próedros*), esimese astme kõrgem kohtunik (*Anóteros Eparchiakós Dikastís*) ja esimese astme kohtunik (*Eparchiakós Dikastís*)). Kriminaalkohtu liikmed nimetab Küprose kõrgeim kohus ametisse kaheks aastaks esimese astme kohtute esimeeste ning esimese astme kõrgemate kohtunike ja kohtunike seast.

##### Esimese astme kohtud (*Eparchiaká Dikastíria*)

Igas Küprose Vabariigi piirkonnas on oma esimese astme kohus, kellel on piiramatul pädevus, välja arvatud loomulikult kohtuasjad, mis kuuluvad Küprose kõrgeima kohtu ja allpool loetletud erikohtute pädevusse. Esimese astme kohtute kohtunikud jagunevad esimese astme kohtute esimeesteks, kõrgemateks kohtunikeks ja kohtunikeks. Esimese astme kohtunikud nimetab ametisse, viib neid üle teise kohtusse ja edutab Küprose kõrgeim kohus.

##### Perekonnakohtud (*Oikogeneiaká Dikastíria*)

Perekonnakohtud, mis loodi perekonnakohtute seadusega (*O perí Oikogeneiakón Dikastírion Nómos*) (seadus 23/90), koosnevad kolmest liikmest (esimees ja tema kaks abi), kes kõik on juristid ning peavad enne ametisse nimetamist olema edukalt töötanud juristina.

##### Üüri- ja rendiasjade kohus (*Dikastírio Elénchou Enoikíaseon*)

See erikohus koosneb kolmest liikmest: esimehest ja tema kahest abist. Kohtu esimees peab olema jurist, kes on edukalt töötanud juristina vähemalt sama kaua, kui on vajalik esimese astme kohtunikuks nimetamiseks.

#### **Töökohus (*Dikastírio Ergatikón Diaforón*)**

Töökohus, nagu üüri- ja rendiasjade kohuski, koosneb kolmest liikmest (esimees ja tema kaks abi). Esimees peab olema töötanud enne ametisse nimetamist juristina viis aastat.

#### **Sõjaväekohus (*Stratiotikó Poinikó Dikastírio*)**

Viimane erikohus on sõjaväekohus, mille esimees on nimekas jurist, kellel on samaväärne tööalane kogemus, kui on nõutav esimese astme kohtunikuks nimetamiseks. Sõjaväekohtu esimees peab olema sõjaväelane, kellel on vähemalt koloneli auaste. Sõjaväekohtu esimehe abid peavad olema sõjaväes teeninud elukutselised sõjaväelased.

#### **Kataloog (*Evretírio*)**

Küprose kõrgeima kohtu veebisaidil on kataloog, mis sisaldab üldist teavet Küprose kohtute kohta.

#### **Ülesanded ja kohustused**

##### **Küprose kõrgeim kohus (*Anótato Dikastírio*)**

Küprose kõrgeim kohus tegutseb apellatsioonikohtuna kõikide Küprose Vabariigi alama astme kohtute otsuste edasikaebamise korral ning esimese astme kohtuna mitmetes küsimustes, nagu haldusõigus ja mereõigus. Samuti väljastab Küprose kõrgeim kohus kohtuasja kõigi materjalide kõrgeimale kohtule edastamise korraldusi (*certiorari*), käskkirju (*mandamus*) ja muid korraldusi, teeb järelevalvet kõikide teiste Küprose Vabariigi kohtute üle, et tagada nende tõrgeteta töö, ning teostab distsiplinaarkontrolli kohtusüsteemi liikmete üle.

##### **Kriminaalkohtud (*Kakourgiodikela*)**

Kriminaalkohus on pädev menetlema esimese astme kohtuna kõiki kohtuasju, mis on seotud süütegudega, mille eest saab karistuse määrata karistusseadustiku (*Poinikós Kódikas*) või mõne muu seaduse alusel, ning mis on toime pandud Küprose Vabariigi territooriumil või suveräänsete baaside aladel ja milles küproslased on õiguserikkujad või kannatanud või mis on toime pandud mõnes muus riigis, kui süüdistatav oli Küprose Vabariigi teenistuses, või Küprose Vabariigi asuva laeva või lennuki pardal või seaduses sätestatud muudes kohtades ja muudel asjaoludel. Ainsaks erandiks on teatavad eriti rasked süüteod.

##### **Esimese astme kohtud (*Eparchiaká Dikastíria*)**

Esimese astme kohtud on esimees ning see kohus on pädev esimese astme kohtuna menetlema kõiki tema kohalikku pädevusse kuuluvaid kohtuasju ja tegema neis otsuseid.

Iga esimese astme kõrgem kohtunik on pädev (teatavate eranditega) tegema otsuse kohtuasjas, mille väärtus ei ületa 500 000,00 eurot, ja esimese astme kohtunik on pädev (teatavate eranditega) tegema otsuse kohtuasjas, mille väärtus ei ületa 100 000,00 eurot.

Esimese astme kohus on pädev menetlema kõiki kriminaalasju, eeldusel et süütegu on pandud toime tema tööpiirkonnas ning selle eest ei karistata pikema kui 5-aastase vangistusega või suurema rahatrahviga kui 50 000,00 eurot ja/või mõlemaga ning mille eest kohus võib määrata ohvrile hüvitise kuni 6000,00 eurot.

Kõik esimese astme kohtu otsused nii kriminaal- kui ka tsiviilasjades võib ilma piiranguteta edasi kaevata Küprose kõrgeimasse kohtusse.

#### **Erikohtud**

Perekonnakohtud on pädevad peaaegu kõikides abieluasjades. Üüri- ja rendiasjade kohus on pädev vaidlustes seoses hoonetega, mille suhtes kehtivad üüripiirangud. Töökohus on pädev tööandja ja töövõtja vahelistes vaidlustes, eelkõige väidetava ebaõiglase vallandamise küsimustes. Sõjaväekohus on pädev kriminaalasjades, kuhu on kaasatud rahvuskaardi (*Ethnikí Frouá*) liikmed või mille puhul on rikutud rahvuskaardi reegleid.

Kõigi loetletud kohtute otsused võib edasi kaevata Küprose kõrgeimasse kohtusse.

#### **Õigusvaldkonna ametite korraldus Advokaadid (*Dikígóroi*)**

Küprose Vabariigis on õigusteenuste osutamiseks ühtne süsteem ning kõiki selliste teenuste osutajaid nimetatakse advokaatideks, sõltumata sellest, millises riigis nad on ülikoolis käinud ja millise teaduskraadi juuraõpingute käigus omandanud.

Internetis on olemas juristide andmebaas, millele juristidel ja kohtunikel on tasuta juurdepääs, ning kõikidele teistele võimaldatakse juurdepääs abonemenditasu maksmise korral.

#### **Õigusvaldkonna andmebaasid**

Sellist ametlikku veebisaiti, kus kohtuotsuseid avaldada, ei ole. Mõned valitud hiljutised kohtuotsused on avaldatud [Küprose kõrgeima kohtu](#) veebisaidil.

On mitu erasektori veebisaiti, kus pakutakse kas tasu eest või tasuta juurdepääsu kohtupraktikale. [Leginetcy](#) veebisaidil on esitatud õigusaktid, kohtupraktika ja regulatiivsed haldusaktid, mis on tasuta kättesaadavad juristidele, kohtunikele ja valitsusasutustele. Kõik teised, kes soovivad veebisaiti kasutada, peavad teenuse tellima. Kohtuotsuseid sisaldab veebisait [CyLaw](#) ja see on kõikidele tasuta.

#### **Advokaadid/juristid (*Nomikof Símvouloi*)**

Nagu eespool mainitud, on Küprosel olemas standardid, mille järgi Küprose advokaadid/juristid oma tööülesandeid täidavad.

#### **Notarid (*Symvolaiográfoi*)**

Küproses puudub notari amet. Notarite ülesandeid täidavad juristid.

#### **Muud õigusvaldkonna ametid**

Õigusvaldkonna ametitega on Küprose Vabariigis seotud järgmised ametid.

#### **Kohtusekretärid (*Protokollités*)**

Kohtusekretärid nimetab ametisse Küprose kõrgeim kohus. Nad on kohtuametnikud, kes on enamasti tugeva õiguslase taustaga juristid. Kohtusekretäride konkreetsed tööülesanded on sätestatud asjakohases seaduses. Kõrgeima ametiastmega kohtusekretär juhib kohtutöötajate tööd ja vastutab nende üldise järelevalve eest. Selle ülesande täitmiseks võib kohtusekretäri valida ka Küprose kõrgeim kohus.

#### **Kohtutäiturid (*Epidótes*)**

Kohtutäituriid on kahte liiki: erasektori kohtutäiturite tegevus piirub erinevate kohtudokumentide kättetoimetamisega ning riigiametnikest kohtutäiturid osalevad peamiselt kohtuotsuste täitmise tagamises.

#### **Juristi abi (*Dikigorikof Ypállilos*)**

Juristi abi (*dikigorikós ypállilos*) peab olema töötanud kuus kuud õigusbüroos ning esitanud asjaomase taotluse selle piirkonna esimese astme kohtu kohtusekretäri, mille tööpiirkonnas asub õigusbüroo, kus kandidaat töötab.

#### **Asjakohased lingid**

[Peaprokuratuur](#)

[Küprose kõrgeim kohus](#)

Viimati uuendatud: 11/03/2024

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.